

JUSTIITSMINISTEERIUM

/*Teie 15.01.2024

oraat

Meie 14.03.2024

nr 7-2/586

Ana Gallego

Vastuskiri

Lugupeetud pr. Ana Gallego,

Euroopa Komisjon (edaspidi komisjon) on saatnud Eestile kirja Ares(2024)128735. Komisjon leiab, et Eesti on küll teatanud tähtaegselt direktiivide (EL) 2022/211 ja (EL) 2022/228 täielikest ülevõtmise meetmetest, kuid ei ole täitnud kõnealuste direktiivide artikli 2 lõike 1 teist lõiku. Selle kohaselt kui liikmesriigid võtavad vastu direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite vastavale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid. Seetõttu kutsub komisjon üles seda küsimust ülevõtmisel kõrvaldama ja palub selleks võetud asjakohastest meetmetest teatada riiklike rakendusmeetmete spetsiaalse turvaliidese (THEMIS) kaudu.

Komisjon viitab sellele, et ülevõtmismeesmetest teatamise kohustus hõlmab kohustust nimetada piisavalt selgelt ja täpselt riigisiseseid meetmeid, millega liikmesriik on enda hinnangul võtnud üle direktiivist tulenevad erinevad kohustused (Euroopa Kohtu 8. juuli 2019. aasta otsus kohtuasjas C-543/17, komisjon vs. Belgia, EU:C:2019:573, punktid 51 ja 59). Komisjon sedastab ka, et direktiivides sisalduv vastastikuse seose klausel on klausel, mis kohustab liikmesriike viitama direktiivile kas otse riigisisestes õigusnormides, millega direktiiv üle võetakse, või nende avaldamisel. Komisjon rõhutab, et õiguskindluse põhimõtte nõuab liidu õigusnormide alusel vastu võetud riigisiseste meetmete asjakohast avalikustamist, mis võimaldab isikutel, keda need meetmed puudutavad, kindlaks teha oma õiguste ja kohustuste ulatuse liidu õigusega reguleeritavas konkreetsetes valdkonnas (Euroopa Kohtu 27. veebruari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-415/01, komisjon vs. Belgia, EU:C:2003:118, punkt 21).

Vastuseks Euroopa Komisjoni kirjale leiame, et Eesti on direktiivid (EL) 2022/211 ja (EL) 2022/228 tähtaegselt ning täielikult riigisisesse õigusesse üle võtnud. Eesti on piisavalt selgelt ja täpselt nimetanud riigisiseseid meetmeid, millega direktiiviga ettenähtud kohustused on üle võetud. Eesti on seejuures tähtaegselt selleks ettenähtud turvaliidese (THEMIS) kaudu riigisisestest ülevõtmismeesmetest koos selgitava vastavustabeliga teavitanud.

Selgitame, et kui Eestis koostatakse seaduseelnõu Euroopa Liidu õiguse ülevõtmiseks, siis nimetatakse hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (RT I, 29.12.2011, 228) kohaselt normitehnilises märkuses Euroopa Liidu õigusakti andja või andjad, akti liik, number, pealkiri ja avaldamismärge. Eesti õiguses on normitehniline märkus informatiivse tähendusega, sellel ei ole õiguslikku tähendust. Siiski võimaldab normitehniline märkus isikutel kindlaks teha, millised liidu õigusaktid on konkreetse riigisisese õigusaktiga üle võetud.

Direktiivide (EL) 2022/211 ja (EL) 2022/228 ülevõtmismeesmeks on isikuandmete kaitse seadus (RT I, 04.01.2019). Eesti teavitas komisjoni, et isikuandmete kaitse seadus kui kehtiv õigusakt on juba kõnealuste direktiivide sätetega kooskõlas. Isikuandmete kaitse seadus reguleerib isikuandmete kaitse õigust üldseadusena. Eesti selgitas, et direktiivid (EL) 2022/211 ja (EL) 2022/228 eraldi ülevõtmist ei vaja, sest isikuandmete kaitset käsitlevad liidu õigusnormid on riigisisesse õigusesse üle võetud.

Kuivõrd direktiivide (EL) 2022/211 ja (EL) 2022/228 kohaselt näevad direktiivile viitamise viisi ette liikmesriigid, siis on liikmesriikidele jäetud otsustusõigus, kuidas kõnealuste direktiivide artikli 2 lõike 1 kohustust sisustada. Kõnealustes direktiivides sisalduvates sätetes viidatakse sellele, et isikuandmeid töödeldakse üksnes kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/680 ja kehtivate isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormidega. Isikuandmete kaitse seaduses on juba normitehniline märkus direktiivile (EL) 2016/680 olemas ja kehtivad isikuandmete kaitset käsitlevad liidu õigusnormid rakendatud, mistõttu on vajalik õiguskindlus tagatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
Justiitsminister